

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

M. Popovich, Secretary.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на вулиці Прічард і Мекгрегор, у Вінніпегу, Ман.

M. Popovich, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Canada.

ВІРЕЦЬ СПРАВЕДЛИВОСТІ БУРЖУАЗНОГО СУДУ.

В кримінальному суді в Шікаго закінчилася в минулу середу голосна справа Нейтана Ліполда і Річарда Леба, студентів університету, міліонерських синків, убивців чотирнадцятилітнього Роберта Френкса, теж сина міліонера. Суддя Дж. Р. Каверлі присудив обох цих міліонерських образованих бандитів на довічне ув'язнення, хоча закон виставив за такі злочини, яких вони допустилися, виняткову кару смерті через повішення.

Вироку судді Каверлі в цій справі очікувано з великим зацікавленням, бо вбивство, доконеане заганими розбещеними багатирськими синками, набрало широкого розголосу не тільки в Америці, але й в цілому світі. Сама судова розправа, що тяглася без перестанку цілих тижнів, притягала до себе увагу, бо нікому не було тайною і публічно про це говорено, що тут йшла боротьба мільйонів доларів проти законів.

Тут не розкошилося, щоб довести провинку злочинців; воно було ясно і визнано самими обвинуваченими після того, як їх викрито і заарештовано. Убивства доконані вночі в червні в їх заарештовано і вони призналися, що побили малого Френкса, щоб вимогти від його батька десять тисяч доларів викупу, яких вони потребували на гуляння і розпусту, і убили його "за дрібні пригоди". Прокуратор зібрав всі потрібні йому факти, до найменших подробиць, для доказу на суді провини цих вихуляваних, холонокровних, як їх зве преса, інтелектуальних бандитів. Публіка тимчасово цікавилася, на чім буде ґрунтуватися оборона міліонерських убивців. Ясно-ж було, що від провини викрутяться тут нема куди.

Але-ж тут мільйони доларів поставлені на оборону — "шиса за преса" — а гроші ніні сила...

На суді прокуратор доказав провинку убивців. А коли прийшло до обжалованих і їхньої оборони, то вони і не пробували не признаватися до вини: заявили, що винуваті. А тоді пішли в рух адвокатські хитрощі Даррова, одного з найспосібніших кримінальних адвокатів в Америці. Оборона змагала до того, щоб довести, що обжаловані, хоч і поповнили злочини за вбивства Френкса і провинилися перед законом, але карати їх не треба. А як що вже й покарати, то на всякий випадок не смертною карою. Покликали лікарів-психіатрів, котрі цілі томи "научних доказів" набирали і вичитували, що убивці непомірливо, бо коли були нормальні, то не поповнили б убивства. Черепні ті лікарі під час допитів прокуратора, але своє доказували. А раз непомірливо вони, — доводили відтак адвокати — то й не відповідають за свої вчинки і не слід судити їх на кару смерті. А врешті, казав Дарров, треба брати на увагу, що вони багатирські сини і їм трудніше було поводитися від злочинів. Коли-ж їх покарати смертю, то це-ж буде новий морд, тобто новий злочин.

Доведено відтак прокураторові допитувати своїх лікарів-психіатрів, щоб дати проти докази на аргументи своїх вчених колеґ, що свідчили в користь оборони. Ці писемні аргументи лікарів-психіатрів оборони і доказували, що убивці зовсім нормальні особини. Наприкінці своєї неперемінної адвокатської промови, прокуратор заявив, що убивці похваляються, що мають прихильного суддю. Суддя обидився і сказав, що не дозволить на те, щоб його в цей спосіб заскакувано і залучувано. Він все одно дасть вирок, який уживатиме за відповідний.

Покінчилися переслухання і адвокатські промови, тоді суддя заявив собі пось тяжке для переглядення цілої справи і відіслав моторою і кімної поліції прийшов до судової сали. Судового будинку стеріг сильний кордон поліції андифору і багато поліцаїв та детективів в середині. Нікому, крім обжалованих і їхніх близьких рідних, адвокатів і представників преси до сали не впустило. Суддя так поспішно і машинально прочитав вирок, що навіть забув сказати обжалованим, щоб встали і стоячи його вислухали. Висловлюючи свою оцінку у присуді суддя сказав, що він брав на увагу молодий вік убивців (18 і 19 літ) і також їх "непомірливість" ("бо коли вони були нормальні, то не поповнили б цього злочину" — слова судді Каверлі) і через те не присудив їм смертної карі, тільки довічне ув'язнення.

Після цього суддя заявив, що він не бажає, аби хтось не будь (навіть з пресових репортерів) за ним шов, коли він вийде з судової сали, бо може бути арештований або й вбитий. Він йде до певного готелю і того-ж дня вийде з міста в таке місце, щоб ніхто про нього не знав. Сказавши це, він з таким поспіхом вийшов з сали, що забув підписати папери, що їх потрібно передати вказаній владі при переводі засуджених до в'язниці.

Оба молоді міліонери-убивці, що весь час у в'язниці і в суді поводитися самовпевнено і аригантно, вірючи в силу грошей своїх батьків, кинули собі з судової розправи, як з якоїсь комедії, прийшли вислухати вирок веселі і усміхнені. По проголошенню вироків вони гратувалися собі взаємно і сміялися з вітків. Їхні родичі теж були дуже раді. Видно вони тільки того ждали й надіялися.

Треба вибачити, що віра міліонерських синків-убивців в силу мільйонів доларів випадалася. Вони їх спасли від шибениці, а далі певно спастись по якомусь часі і від "дожурної в'язниці". Добре, що осталися при житті, а з рештою вони справлялися. Не тішилися-б вони так, коли б знали, що їм справді доведеться ціле життя в в'язниці просидіти. Це-ж було гірше смерті. Вони-ж не журалися. Коли це трапилось прихильний губернатор штату Іллінойс, який має право улаштовувати всякого в'язня, то й в тюрмі не доведеться сидіти.

Ми не є прихильниками смертної карі, хочби й для цих

міліонерських синків, але говоримо про цей засуд, як про вірець справедливості буржуазного суду для того, щоб показати, як той суд судить багатирів-злочинців, а як він звичайно судить бідняків. Коли-б це убивство міліонерського сина, буди поповнили, з тих-же самих мотивів, які не-будь бідняки, або зничайні бандити, то вони повисли-б були на шибениці до кількох днів. Не тягнулася-б так довго судова розправа, не балакали-б так багато адвокати, не кликали-б лікарів-психіатрів, не агітувалися-б ніякий суддя на їх молодий вік, не визнавали-б їх непомірлими, а так взяли-б їх коротко, повисили і суддя не потребував би ніде хитрощів.

Суд над міліонерськими студентами-бандитами доказує ясно, що закон в буржуазній країні писаний для бідняків, а не для багатирів.

УКРАЇНСЬКІ РАБИ В "СВОБІДНІЙ" АМЕРИЦІ.

"Тому кличемо до молоді української за морем, на всіх землях Америки: Вступайте на навуку до війська і т. (в Злучених Державах) і в Канаді і в Бразилії і скрізь, де Вас кличуть до війська! Вийдете військовий інженер і будете вірні своїй землі, де ви вистепає, так як Українці уміють бути вірні чужій владі. Бо тільки вірність дає добрий ім'я і характер".

Такими словами закликає др. Ст. Гриневський, "Головний Отаман Січей" в Злучених Державах, українську молодіж по чим бої океану, щоб вступати до армій країн північної і південної Америки.

Відома "Головного Отамана", з котрої взято доповідний звіт, була поміщена як перелік стаття в шікагівській "Січ" з 1. вересня н.р., газеті, редагованій бувшим петрушевським "міністром" ославленим Назаруком.

Коли-б такі слова, як повинне зацитувати, написав в українській газеті якийсь громадянський діяч, скажім, в Галичині або на Буковині, то безумовно всі уважали би його за хуна і запродавця тої пануючої держави, в котрій він це написав. Мало того. Ми віримо, що на подібне рабство і хамство ніколи не здобулися навіть Яковичі та Твердохліби, які явно стояли на службі у польських панів і за їх гроші видавали "Рідні Краї" та "Основи". Але в Злучених Державах панове Гриневський та Назарук, які готували запродаж кожної хвилі свого "меншого брата" кому завгодно, ухвалюють ще за ідейних і чесних громадянських діячів (очевидно не в очах класово свідомого робітництва).

Доктори Гриневський і Назарук продовжують політику "Українську державу" вже помагають "творити" і "спасати" її від "ворогів" австрійський цисар Франц Йосиф, німецький кайзер Вільгельм і його генерал Айхгорн, царський генерал Денікін, польський генерал Пілсудскі — і всі вони були такою-ж чужою владою, до вірності якій закликають Гриневський і Назарук.

Коли-ж нині, після того все, що та чужа влада вчинила для українського працюючого народу, Гриневський і Назарук закликають українську молодіж на американській землі до вірності чужій владі і до жертвування своєї крові і життя за ту владу, до чим вони лише підтерджують, що є нужденними пахолками американського і міжнародного капіталу.

СУДЬБА ДВОХ КУЗИНІВ.

Були, жили собі на світі два кузини: принц Валі, син короля і наслідник престолою Великої Британії, і принц Димитрій, син великого князя Олександра і великої княгині Ксенії, внук царя Росії.

Оба стрічалися частенько в королівській палаті Бокінгем, в Лондоні, звичайно, як кузини. Гуляли разом, пили, веселилися.

І не сірилося їм, що судьба так покепке над одним з них, що хоч і не далеко будуть вони часом один від другого, а зустрічатися їм не доведеться.

А отже так і сталося. Трапилася велика жовтнева революція 1917 р. в Росії і вимста великих і малих князів та княгинь, принців, принцес і принцесит на європейський буржуазний смітник.

Утік принц Димитрій з своїми родичами до Парижа, у Франції. Поплентався там він по кафежантам кілька років, очікуючи добрих вістей про поворот прекрасного минулого, а далі, втрапивши всяку надію, виїхав до Нью Йорку і наїнявся в Національним Американським Банку за звичайнісінького клерка.

Там він працює вже кілька місяців. Так донесла американська преса. Чи правда цього чи ні, за це не ручимо.

Ніхто вже більше не каже йому "ваше імператорське височество", а зветь його просто "містером Димитрієм".

Не має армій слуг, щоб йому прислужували на кожну кроці. Він сам мусить служити другим.

Немає й тої хоч і примусової пошани, з якою всякий відносився до нього колись. Приїхав до Америки і гуля-

3 міжнародного робітничого руху

ПРОТЕСТ ПРОТИ ЗЛОЧИНІВ, ЦАНКОВЩИНИ, ПІСЛЯ СТРАЙКУ В ГОРШ-НЬОМУ ШЛЕЗКУ.

Центральний Комітет Болгарської Комуністичної Партії видав заклики до компартій та робітничих організацій всіх країн.

У ньому говориться, що весь болгарський нарід, за винятком горстки визискувачів, шахт незадоволені вирішенням боротьби з фашистським режимом, що йняв нечужий те-рор та чинить криваві злочини.

Уряд Цанкова, ізольований внутрі країни, вживає заходів, щоб досягти підтримки сусідніх та великих держав. Він заявляє, що народний рух проти фашистів це — більшовицька революція, що її підготували московські агенти.

Тим часом всім відомо, що теперішній рух в Болгарії це комуністична революція, але масовий народний рух проти фашистів. У цьому русі беруть участь не тільки робітники, селяне та ремісники, але навіть македонська еміграція, що перебуває в Болгарії.

Уряд Цанкова підготував новий розгром компартії та селянської спілки, виправдуючи його перед світом більшовицькою революцією, що ніби-то підготувалася цією осенню.

ЦК болгарської компартії закликає всіх робітників, усі селянські організації та всіх ширших друзів міжнародного права, протестувати проти нових наслідків та катування робітників у Болгарії, що їх підготувала уряд Цанкова й про-як їх вжити весь свій вплив, щоб запобігти новим злочинам.

В КРАЇНІ НЕВОЛИ І СЛІЗ.

СУШАТЬ СВОЮ ГОЛОВУ ПАРТИЗАНАМИ.

З Варшави від 20. серпня доноситься, що польський уряд майже щоденно влаштовує наради в справі боротьби із партизанським рухом на кресах. Із висунених проєктів можна зібрати висновок, що польська влада цілком відмовилася від думки про можливість "мирного співжиття" з українським та білоруським населенням.

Всі заходи є виключно пересивного характеру. У першу чергу є думка надати адміністративній владі на Волині, у Поліссі та Холмщині право, що відбиває приблизно становище про змінену охорону. Зокрема, гадають давати місцевій адміністрації право виселяти без оскарження не тільки "підозрілих громадян", але й їхні родини, заводячи надзвичайні суди то-що.

Далі гадають мілітаризувати поліцію та утворити за проєк-

тисити репараційні справи. Секретар ради в листі, надісланому з резолюцією, пише: "Проект Доса як і Версальська угода спричиняться до нової війни. Він в основі суперечить робітничій політиці. Для організованого пролетаріату наступив час відкинути всякі неясності в своїй політиці та підтвердити принципи, на яких виросла робітнича партія. Хай краще владі робітничий уряд в боротьбі за ці принципи, чим залишиться при владі ціною відмовлення від своєї класової політики".

Резолюція й лист поміщені в газеті "Дейлі Геральд", яка, як відомо, є офіційним органом уряду.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ РОБІТНИЧОГО РУХУ В КИТАЇ.

Винуватиків замаху на життя міністра закордонних справ Ван Гу доконаного в травні цього року ще й досі не викрито. Поліція не може напасти на сліди ініціаторів замаху. Командуючий залогою в Тієні, видав наказ знати винних на протязі 10-ти днів. Поліція робить спроби зв'язати цей замах з революційною діяльністю комуністів. Уряд арештував багатьох студентів. Начальник залоги видав наказ про арешт професора Да-Чао, як лідера китайської робітничої партії. В парламенті внесено запитання, в якому, між іншим, висловлюється сумнів правдивості записів свідчень арештованих студентів, яких очевидно катували перед допитом.

ПОВСТАЮТЬ НОВІ ПАРТИЗАНСЬКІ ЗАГОНИ.

З Варшави доноситься, що в околицях Раковця і Волині оперує новий партизанський загін. Поліція безсилна в боротьбі, бо селяне допомагають партизанам. "Кур'єр Порани" каже, що ці загони збираються на радянській території і там підготували напади на територію Польщі.

У вільському повіті з'явився новий партизанський загін. Поліція каже, що він є добре озброєний.

ПЛЕБІСЦИТ У ПОЛЬЩІ І РУМУНІЇ.

(Малій фейлетон.)

"Не встиг т. Раковський проголосити в Лондоні:

— Тільки плебісцит може вирішити справедливі бажання поневолених Польщею й Румунією націй!

Так не встиг, — кажу, — він це проголосити — миттю й того плебісцита маємо...

Зразу! Інакше, положим, і бути не може, бо-ж маємо справу з європейськими, тобто гуманними державами...

Щоб Польща та й-разпростор безна сусідка Румунія — та не відгукнулися на такий, можна сказати, невинний спосіб, — як плебісцит...

А польський оред — найулюбленіша у селян українських пташка...

Курки ніде на "кресах" не побачите, а скрізь самі орли...

Знову-ж таки Румунія...

Як прочула, що т. Раковський плебісциту для Бесарабії вимагає — зразу-ж командувала Братіану свого до

— Записати!

— А ти?

— Українець.

— Записати!

Усіх переписують.

— Ти до кго хочеш?

— Та я... Аой...

— Записати!

Так що вже не знайдеться

мабуть ніякого з наменшо-

ств, про якого-б польський у-

ряд не знав, хто він такий, і

чогр він хоче...

Усі хочуть до Польщі, бо во-

на, кажуть, єдина, що може і

т.д., і т.д....

Крім, як матер'ю й не згаду-

ють польського уряду, поль-

ського союму...

А польський оред — найу-

любленіша у селян українських

пташка...

Курки ніде на "кресах" не

побачите, а скрізь самі орли...

Знову-ж таки Румунія...

Як прочула, що т. Раков-

ський плебісциту для Бесара-

бії вимагає — зразу-ж коман-

дувала Братіану свого до

Кишиньова, щоб усе людство побачило, як владне бесарабське населення зустрічає представника королівського уряду.

Рачки вилазять на вулицю Бесарабії й кланяються посланцям королівському.

А єврейське населення, — так те, як тільки вздрить румунського "жандарма", чи просто собі тихого та вихованого румунського урядника, — миттю:

— Гвалт! Я ваш! Румунський!

І пухом із перни стелить дорогу перед урядовими.

Усе румунське військо в Бесарабії... Населення запросило:

— Хай, — мовляв, — жовпирки ваші у нас погостують...

А в Буковині? Школи румунізуються! Діти румунізуються!

І мовчать, Буковинці! І не пінуть...

А мовчать, значить, згоджуються...

От що значить радіо.

У Лондоні забалакали, а в Польщі й Румунії плебісцит!

Остан Вішня.